

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

COSES DEL DIA

La pluja i les eleccions.—Ja que no ens podem vendre la collita, perquè no plou, ens vendrem el vot!

L'Alt Comissari.—Lligat com estic de peus i mans poca feina podré fer.

La moda i l'església.—Venint així tan escotades hauran d'entrar a la sagristia.

La veritat sortint del pou.—La veritat, Tuies, és que no hi ha gota d'aigua ni per remei.

Revolució i atemptats

Un partit o una classe que aspirin a transformar el règim polític o social, poden aspirar a la transformació violenta, revolucionària, si tenen força material per a això. La violència revolucionària, dirigida per un noble ideal i amb procediments nobles, ocupa un lloc eminent a la història del món, i cal pensar que el seu paper no ha acabat.

Però la violència dels atemptats individuals és una cosa diferent. Una passió pot armar el braç d'un home contra un altre. Aquesta agressió, que en algun cas té atenuants, es fa profundament condemnable quan respón a un sistema fred, preconcebut, en el qual la mort d'un home és decretada com un procediment de terror.

I no solament és condemnable la violència individual, sinó que produeix efectes nocius, contraris a la causa que es vol defensar. Quan no hi ha prou força per a triomfar revolucionàriament, en lluita descoberta i lleial, els atemptats provoquen la repressió, el terrorisme porta el contraterrorisme; i al capdavant sofreix una reculada el procés de la transformació social en el sentit d'una major justícia.

A Barcelona havem rebut en els darrers anys terribles lliçons, i seria una llàstima que uns i altres no les aprofitessim.

Les patents d'En Fabra Ribas

No en té prou En Fabra Ribas amb donar-se ell mateix la patent exclusiva de definidor de la veritable teoria socialista davant el problema de les nacionalitats. En el seu darrer article de la sèrie que ha publicat a *El Diluvio*, concedeix patent exclusiva de definidor del nacionalisme a En Prat de la Riba. Es veu bé que En Fabra no sap caminar per entre les idees sense les patents d'invenció o d'ús exclusiu.

Amb el procediment senzillíssim de presentar En Prat de la Riba com a únic definidor veritable de l'autèntica doctrina nacionalista, En Fabra aconsegueix demostrar que el nacionalisme és conservador, reaccionari, imperialista, guerrer i altres coses lletges. Ve't aquí perquè concedeix la patent an En Prat. Com que an En Fabra li convenia presentar aquesta prova, i li ha calgut abans reduir tot el nacionalisme al llibret *La Nacionalitat Catalana*. És una lògica digna d'un d'aquests catedràtics enzes que expliquen a la classe la «veritable ciència», la «veritable doctrina», i que fan seguir a l'exposició de les teories contràries la refutació fulminant. *Teoria de Tal: su refutación*.

Es tan innocent i tan primari el procediment d'En Fabra Ribas, que fa somriure fins als nois dels Instituts de segona ensenyança. Ni les criatures poden creure que tot el nacionalisme—el de Catalunya i el de fora—està tancat dins l'obra d'En Prat de la Riba. És que abans no havia definit o exposat ningú el principi de les nacionalitats? És que no són ningú els italians Mancini i Mazzini? Per cert que aquest darrer no era pas—oh Fabra!—un reaccionari. I és que tampoc són ningú els patriotes de les nacions europees alliberades, que molt abans d'En Prat de la Riba donaven una interpretació noble, alta, idealista, lliberalíssima al principi de la llibertat nacional? És que tampoc sap En Fabra Ribas que en les doctrines de la Revolució francesa, a despit de l'unitarisme de la República del 93 i de l'Imperi napoleònic, hi ha el germen del nacionalisme lliberal, la proclamació del dret dels pobles com una conseqüència lògica de la proclamació del dret dels homes?

Però concretem-nos a Catalunya. A *La Nacionalitat Catalana* hi ha moltes coses completament acceptables per tots els nacionalistes, i especialment per tots els nacionalistes catalans. Al mateix temps hi ha altres coses que corresponen

al particular matís polític i filosòfic que representava En Prat. I el voler presentar aquestes últimes coses com a elements essencials, necessaris i inseparables de la doctrina nacionalista, és un sofisme de tan gros calibre, que no s'el pot empassar cap persona que tingui dos dits de front.

Amb to de campió victoriós pregunta En Fabra Ribas, demostrant una bona fe que trenca el cor: «On és la doctrina del nacionalisme diferent de la d'En Prat?» Ell sosté que ningú podrà presentar-li. Amic Fabra, això és l'audàcia de l'ignorància. La teoria del nacionalisme lliberal, en diversos aspectes, l'han formulada nombrosos escriptors i polítics catalans. Podem citar En Gabriel Alomar, En Martí i Julià i En Rovira i Virgili. Una breu síntesi completa de la interpretació lliberal, anticonservadora, anti-imperialista del nacionalisme la trobem en l'obra d'En Rovira i Virgili, *El Nacionalisme*, publicada fa uns set anys a la biblioteca de *La Revista*. En Fabra Ribas ara viu a Madrid. Però, a estones, sembla que visqui als llims.

FULMEN

L'imperialisme de França

Alemanya, abans de la guerra, havia aconseguit la màxima popularitat en tots els aspectes. Era l'admiració dels comerciants, el model de la gent d'ordre, la devoció dels burgesos, el mirall dels militaristes, la meravella dels badocs. Els seus industrials omplien el món d'elixirs, licors i perfums fets a base d'alcohol de escombraries. Les teles les teixien amb paper; les sabates les construïen amb cartó; les màquines eren de terra negra cuita; les estidores i ganivets, de llauana. Tot era dolent, bonic i barat. Al senyor Esteve el tenien encantat els alemanys.

Com que a l'Alemanya tot era mètodo, disciplina, ordre, obediència i mesura, al provocar la guerra va arreglar als obrers amb el fusell a la mà, va omplir les fàbriques de dones i cap a França falta gent, passant per Bèlgica. Els belgues varen oposar-se a la invasió alemanya i els honorables súbdits d'En Guillem varen fusellar als homes, desterrar a les dones, mutilar a les criatures, saquejar les fàbriques, arrasar els pobles, cremar-ho tot i... i res més. El senyor Esteve continuava encantat i va comprar marcs.

Varen repetir els alemanys a França les heroicitats comeses a Bèlgica, però al capdavant França, amb l'ajuda de tot el món civilitzat, va clavar una pallissa als alemanys i aquests varen entornar-se'n moixos a casa seva després de posar la signatura al tractat de Versalles. El senyor Esteve va quedar amb un pam de

nas, però conservant viva la fe en els fills de Germània i veient baixos els marcs s'hi va gastar unes quantes pessetes més.

Però l'Alemanya ha tirat la capa al toro i ha deixat el gec a terra. Ha reventat els marcs estafant als senyors Esteves; no vol pagar els danys causats a gratiant durant la guerra; procura enredar a tot el món perquè tot el món s'enfonsi amb ell, i quan França i Bèlgica li prenen com a penyora el Ruhr, provoca vagues, aconsella sabotatges, demana l'apoi dels bolxevics i crida contra els francesos i belgues que, a les terres ocupades, ni fusellen als homes, ni desterrin les dones, ni mutilen les criatures, ni saquegen les fàbriques, ni arrasen pobles, ni cremen res.

I encara queden esperits sensibles que planyen als alemanys i miren de reüll als francesos titllant-los de imperialistes. El senyor Esteve ha pres en seri les teories d'aquestes ànimes sensibles i quan algú li va a cobrar un compte, l'engega al carrer cridant:

—Arri allà, imperialista!

JEPH DE JESPUS

TERCER SERMÓ

que tracta de l'avarícia, un dels pecats més condemnats per Nostre Senyor, i dels avars, i de com s'arreglarà tot.

Estimades germanes!... Estimats germans!...

Ja hi som! Ja estem a punt! Ha arribat l'hora de parlar d'un pecat terrible, d'un pecat espantós: l'avarícia.

No hi ha res més dolent que l'avarícia, ni el menjar carn per Quaresma, perquè això ja ho arregla l'Església amb una butlla qual preu està a l'alcanc de totes les fortunes.

L'infern està plè d'avars, que quan eren vius i es bellugaven, no prenién café si no els convidaven, fumaven però no amb tabac de l'estanc sinó amb tabac dels amics etc. etc.

L'avarícia és un dels pecats que més ha condemnat Déu Nostre Senyor. No hi estava Ell per l'avarícia. Ell, que no tenia res, precisament per això, perquè no tenia res, volia que els que tinguessin alguna cosa la donessin.

Nosaltres, que som els seus ministres a la terra, també ho volem. Ell volia que lo que dongués la mà dreta no ho sapigués l'esquerra. A nosaltres tant ens fa que ho sapiga com que no ho sapiga, la qüestió és donar. Perquè l'època en que Ell anava pel món era molt diferent de aquesta. Avui tot està molt car, i demà encara ho estarà més i demà passat més.

Doncs és precis donar, perquè per alguna cosa som germans, donar-ho tot. És clar que en aquesta regla se'ns ha d'excloure a nosaltres els capellans perquè nosaltres som pobres i només podem pendre.

Quan jo, estimats feligresos, m'entero que hi han homes de grans fortunes que tenen *yachts*, palaus, i casa a tot arreu, i deixen morir a la gent de fam, m'esgarriro.

I quan lleigeixo que a un pobre que vivia com una bèstia, privant-se de tots els plaers de la vida, fins potser demanant caritat, se li ha trobat una fortuna al morir, em torno a esgarriar i penso que si abans de morir-se hagués tingut la precaució de fer testament deixant-ho tot a l'Església, no es condemnaria com se condemna i tots aniríem millor: ell i nosaltres. No s'ha d'ésser avar! S'ha de renegar de l'avarícia. S'ha de donar tot, i sobre tot, a l'Església. Perquè així tindreu una tranquil·litat de consciència que ara no teniu. No es viu més feliç que quan s'ha donat tot.

EL PARE CANONS

La gran bola

Per a fabricants de boles els diaris de Madrid: i que s'en empesquen unes, que no's poden engolir! Fa només quatre o cinc dies un escriptor molt castiç, que no és *chico de la prensa* sinó un *peje* dels més vius, es va engiponà un article en el qual deia pla i llis que el rei, cansat de l'ofici, fastiguejat i avorrit dels polítics que el rodegen i ens arramben els *pistrincs*, i d'un poble tan remanso que sembla caigut del niu, i tan masell que ni es queixa de les mormes que Abd-el-Krim li vé donant a tot hora ja fa més d'un any i mig havia resolt fer *mutis* pel foro, així que el seu fill major, el príncep d'Astúries, arribés al temps precis de poguer dur la corona que an ell ja el té mig fregit. Perquè fes molt més efecte la cosa, anava afegint que l'actitud del monarca no duria compromís, car de temps la coneixien els seus més íntims amics: el comte de Romanones, En Sánchez Guerra i En Pich, el gran Marqués d'Alhucemes, Don Lacandro i l'Azorín. Redeu i quin rebombori la bola va produir! Si en varen fer de protestes els polítics al·ludits assegurant que el monarca ni un mot els hi havia dit de que pensés tocar pipa per sempre d'aquest país, pel qual es sacrificava amb un goig més que sumblim, cobrant pel seu sacrifici quinze mil peles i un pic cada dia, i altres tantes entre la dona i els fills. On podrà anar a cercar-lo un *empleo* per l'istil, ara que van les corones per terra com no es pot dir? Però si fos cosa certa que el rei estés decidit a pegar una volada i m'hagués de creure a mi, res de traspassà una feina tan reventada al seu fill, exposant-lo a que de fàstic ben jove hagués de morir. M'en enduria la reina, els sis vástegs aixerrits, els cunyats i les nebodes, i les ties i els cosins, i que es fes repicà Espanya per atrassada i servil, vivint sense monarquia que és igual que viure als llims. I si em vinguessin darrera perquè tornés a Madrid, pel meus dintres pensaria: Uí, que us en dono de fill! Ja sé que ni mai, ni ara, mon consell té de seguir car ningú deixa una *brea* si no li prenen dels dits. Li dono sols per si un dia s'arriués a decidir.

FLOK

Parla l'avi

Es treballa per a aplacar les punxades de la misèria, i ens oblidem de ço que endolceix la vida: la senzillesa dels gustos i de les necessitats.

Trepitem la dignitat i l'honradesa, per córrer darrera de les grandeses i de les gaubances d'un dia, creant obligacions impossibles i lluites noves que no paren fins que tot s'atura.

Abans hi havia quelcom que s'imposava, que s'estimava; quelcom que engrandia l'home, com la franquesa i la lleialtat que avui es menyspreua.

El comerç dels homes no és res més que una lluita sense precedents i sense escrúpols, ensorrant als demés per a salvar-se un mateix.

ESTRELLA

Pensant així, caminava a l'etzar, amb el pensament vagabund vers el passat, desenterrant bons records, com lluentors fugitives en la nit profunda. Records que l'esperit escorcolla i en els que s'hi troben actes consoladors oblidats, però no perduts, i que més tard són crítics dels bons moments de la vida.

Llavors tot ens somriu i ens breçola. Els camps són els nostres amics i els boscos i fontanes ens encanten i ens omplen d'un benestar tan gran que no es resta cap recó disponible per acullir-lo.

Però tot és transitori. Quan els fracassos o les fortes vicissituds de la vida ens ataquen durant la joventut, serveixen per a enfortir-nos i ens empenyem en continuar la lluita amb més braó; però si cap a la vellesa rebem un d'aquests cops inesperats, la decadència és imminent i ràpida com un roc rodant timba avall.

N. FERMA CARSARENYA

De la fe (?) catòlica

En aquest país la religió és fórmula, rutina i bon to, no consciència; forma, no fons.

Tots veiem clara aqueixa farsa de la religió organitzada, però quasi bé tothom la segueix. Uns per conveniència, altres per anar amb la corrent, malgrat llur indiferència o bé clerofòbia enc que inofensiva, altres pel que dirien, altres per remordiments o per ésser desgraciats, perquè llur esperit té estretesa d'horitzons i no capeixen que pugui haver-hi redempció i conhort en altres aspectes de l'espiritualitat agèns als dogmes, altres perquè és la religió dels «nostres majors» o perquè els nostres pares ascendants ens ho ensenyaren i devem seguir-ho fidelment i deixar-ho així, sense evolució, essent en veritat lo que's segueix avui en religiositat una grotesca paròdia de les creències dels nostres avant passats, car si es complís pla bé aqueixa ensenyança, s'imposaria, no ho dubteu, una major puresa, i altres, en fi, pel que atany a l'enterrament,

perquè sense la intervenció del clero, semblaria que enterrassin un gos.

No's digui, doncs, que si per cada casori i bateig llavors o enterrament sense capellans o bé civil del tot, se'n fan molts milers de catòlics i amb profusió de clergues, sia per religiositat general. Es, repetim-ho, seguir la corrent o fer-ho per qualsevol dels motius aquí exposats, i això no representa en efectivitat cap triomf de l'Església.

A Espanya no hi ha sincera religiositat al clero, la immensa majoria no els segueix, però cedeix llur farsa a la part ferotgement mercantilista que tenen i que és la única que de debò els preocupa.

Com tothom sap, per als casaments, bateigs, enterraments, brandeigs de campanes, misses, funerals, etc., hi ha varis preus. A més direr, més festa, més capellans, més cera, més campaneig, etc. Els capellans són, doncs, els moderns mercaders del temple i a ells disciplinaria Crist avui, com també als frares i monges en multivarietat que espigolen per altres registres, explotant molts d'ells la beneficència. Oh, Filantropia laica, tu que podries ésser desinteressada, quan regnaràs? Tots ells per a mercadejar amb les ànimes, són declaradament simoníacs.

Quasi entre tots, doncs, ajudem al sosteniment d'aqueixa farsa i amb ple coneixement de causa que és lo pitjor.

Si no hi mitjancés el diner, qual admissibilitat tant influeix en els cap-pares de cogulla, podríem creure en que s'atenen potser a aquella dita evangèlica: «Entrarà primer un camell pel forat d'una agulla, que un ric per la porta del cel», i que per tant aquest necessita que's sufragui força per la seva ànima i el pobre no tant. Deixant-nos de més consideracions, no volem acabar sense comparar l'Església actual amb la de la meitat del segle XVII, en que si bé és cert que exercia una plena tirania en les costums, que no hi és avui afortunadament (cal atènyer-nos a la reduïtat de la població llavors) era en sentit monedístic molt desinteressada; no tenia la tara del mer-

cantilisme. Bastarà dir que llavors als enterraments més pobres no hi assistien sols un capellà i un escolà, gratuïtament, a cuïta corrents i bo-i refunfunyat com ara. Hi anaven el clero i *adhuc canonges* sense cobrar, amb la satisfacció de complir evangèlicament.

No cal dir que si fos costum anar avui canonges als enterraments, als de la pobriçalla hi brillarien per llur absència, i això que els indigents eren els predilectes de Crist.

En aquests temps de gran especulació general, el domeny de consciències és sols amb miras al diner. Es l'explotació més inicua de les creències.

A. F.

Predicar en el desert

Sobre la intoxicació

Avui us vinc a parlar amb el cor desolat. Heu aquí lo que sempre arriba. Abans heu de saber que el meu caràcter apostòlic m'obliga a freqüentar llocs de plaer i de disbauxes per a propagar la bona paraula i menar per camí del bé als esgarriats. Es així que jo he tingut la dolorosa sorpresa de veure que un número de germans nostres i germanes es dediquen a pràctiques culpables, car l'absorció d'ingredients químics destinats, segons sembla, a crear edens artificials i somnis encisadors, però un cop ha fet efecte resta l'impressió poc paradisiaca de posseir mandíbules de goma.

Veritablement, amics meus, no us creia tan rucs. Consti que no parlo pels que s'han apartat d'aquesta mena de fantasies. No hi ha necessitat de que us canti amb tots els tons l'apologia de la virtut, perquè també us deixeu arrossegar pel vici. Però quin vici! El més bèstia, el més idiota, el més estúpid de tots els que poguen escollir: l'auto-intoxicació.

Quan jo era jove, els aficionats a les sensacions rares les cercaven en els embats amorosos i a res més; ara s'hi ha de barrejar l'alcohol, l'únic verí que existia

llavors i s'usava més com ingredient que no com a producte nociu. Aquest vici encara pot passar perquè sols arriba a tarar als que se sacrifiquen per ell, però no puc dir lo mateix per aquells que menyspreuen l'us de licors forts per a tirar-se sobre l'opi, l'haschich, l'éter, la cocaïna, la morfina, la heroïna i altres drogues assassines.

Els que s'emborratxen de xarel·lo, els disculpa una mica la llemineria, però els que s'abandonen amb els tòxics no tenen cap excusa. No comprenc que unes quantes pipades, mastegar una píldora, o ensumar els polvets, sigui un gest abastament susceptible per a alcançar una felicitat qualsevol.

Creieu-me, amics, una mica d'energia. Sigueu dignes dels vostres avant passats.

Voleu veure el Paradís sobre la terra? Conec àngels de candor que sentiran gran joia poguent ensenyar-vos-el.

Abandoneu els vostres plaers infames. Veniu amb nosaltres! Veniu a la meua obra de regeneració espontània.

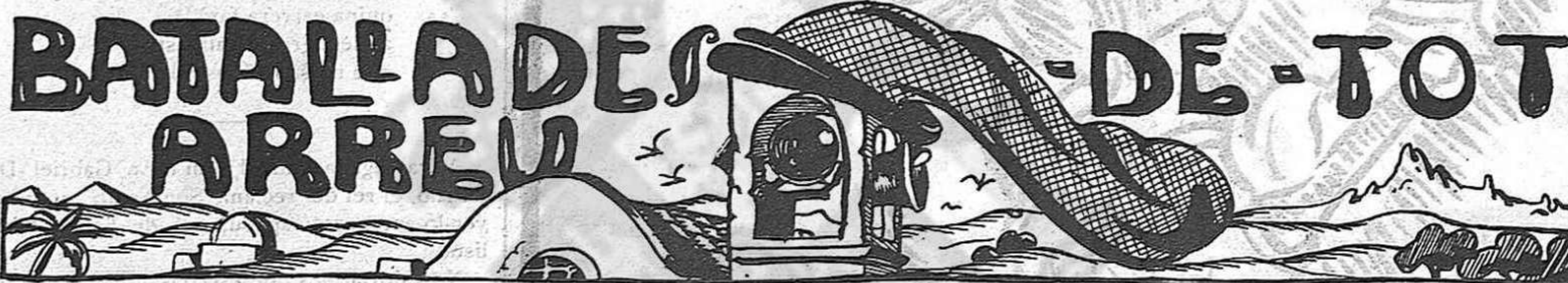
Per vosaltres, germans meus, abnegats serafins us prodigaran gaubancs; per vosaltres, germanes, els querubins desinteressats posaran llurs forces per a obrir-vos camins florits de roses. En aquest casal sols hi han distraccions sanes i franques de conformitat amb l'ordre natural de les coses. I per poc que sapigueu recompensar el bon zel dels prosèlits, participareu d'una bona acció susceptible d'ésser considerada en una altra existència, per contrabalançar el pes de les vostres faltes.

MOSSÈN PERE

Traduït del francès

Ens ha visitat el cabo de sometent de Sant Martí. El cabo de sometent de Sant Martí abans havia anat a *El Diluvio*. El cabo de sometent de Sant Martí havia anat a *El Diluvio* i venia a LA

SOM RICS!

Després de la guerra, hom hauria dit que aquella Alemanya forta, potent, esdevindria en una trista paròdia d'una passada grandesa. I si no ha sigut així, poc li ha mancat. Diguin lo que vulguin els aliats i els nostres aliadòdils, Alemanya ha sentit tot el pes feixuc d'una afrosa misèria. Caldrà compadir-los o no; podrem inclús al·legar que és un just càstic a les seves trapaceries; però ningú podrà negar que Alemanya ha mancat poc perquè esdevingués en una trista despulla.

I fet i fet no hi ha esdevingut, ha patit, ha estat a punt de caure; però no ha caigut, ha sapigut, després de tot, situar-se i cal confessar que és una de les coses més difícils de fer.

Encara ha fet més. Ha fet una mica de comèdia. Ha vist que la seva vesta era pobre, pobríssima, i en lloc de mostrar-la, se l'ha tret de sobre, ha dit que no en tenia cap, que ni vestida la volien deixar anar.

Un bitllet de Banc de la nova emissió que el poble alemany ha posat en circulació.

Però encara no n'hi havia prou. Calia arribar al màxim d'aquest ambient de pobre riquesa, que diríem. La nova emissió de paper moneda dona la nota aguda en aquest sentit.

Els nous bitllets de banc representen el valor de 10.000 marcs. El representen, però no el tenen. Per a pendre café solament, com aquell que diu ja es necessiten. Però no hi fa res. El mortal posseïdor d'un grapat d'aquests bitllets, mentre no li precisi fer cap compra, podrà estar-ne joiós d'una fortuna tan considerable.

EINSTEIN A CASA

No volíem, però la ploma ens traeix, ens obliga a parlar-ne. Nosaltres, modestos mortals, no ens embrancarem pas a definir les teories que pel món va exposant el savi dels savis, Einstein. No en sabríem, ho confessem sense cap vergonya. Sempre havem cregut que val més declarar-se ignorant davant d'un savi que savi davant d'un ignorant.

Hem dit Einstein a casa. I és així, tal com sona, l'hem vist a casa, i qui diu a casa vol dir sense formulismes, sense etiquetes, amb tota la franquesa, amb tota la ingenuïtat.

Einstein ha visitat Barcelona, pot anar-se'n dient que la coneix pam a pam i perquè no li manqués res per conèixer fins conegué el Refectorium, la catedral, quan menys per la seva arquitectura, dels cabarets barcelonins.

Einstein entrà al Refectorium, en aquell lloc que els nostres savis segurament no saben ni a on és. I és que aquí ésser savi vol dir tantes coses que ja seria prou savi aquell que arribés a sapiguèr lo que és.

El gran savi alemany, begué un café amb llet, el modest café amb llet, la beguda de trànsit. Somreia i el seu somriure ho omplia tot perquè un hom no podia escatir ben bé si aquell somriure era del home savi per excel·lència i és que de vegades pensem que potser ningú està tan aprop d'un home verament savi com el vi.

No hi hagué visques, ni picaments de mans, tot lo més mirades d'una admiració a la estranyesa. Llàstima que en aquell moment no entrés En Carpentier.

Einstein visità lo poc que hi ha per visitar al Refectorium. Passava i era objecte d'un curios exàmen pels qui el veien passar. Al passar per davant nostre, que també hi erem, ens alçarem. Era tot l'homenatge que li podíem retre i estem segurs que el professor Einstein va recollir aquell petit homenatge com un dels més sincers.

Tots en el món tenim una vanitat o altra. N'hi han que gosen explicant que tal monarca els hi estrenyé la mà. Nosaltres això ens interessaria poc. Per a ésser rei de vegades ni cal ésser home. Nosaltres tenim per molt orgull haver rebut una salutació d'un savi i de vegades no val ésser molt home per a ésser un savi.

TÉ GANA

Tres a tres, és així si fa o no fa. Per un costat França, Anglaterra i Itàlia; per l'altre, Rússia, Alemanya i Turquia. Dels primers la darrera, hi és i no hi és; obre la porta, treu el cap, si va bé, es queda, sinó, altra vegada a dins.

Certament no és cap novetat assegurar que la situació cada dia és més greu. El cop de França és decisiu i molt més no essent solament a Ale-

manya a qui té enfront, sinó que al costat de Alemanya hi ha Rússia i aquesta dona la mà a Turquia que mansament es deixa conduir pels sovieters.

La fera oriental. Encertada és la caricatura. Veritablement és una fera, de tres caps, de tres boques disposades a engolir-se al primer moment de descuit a tota la força dels aliats.

Ben mirat, són dues concepcions les que's tornen a trobar davant per davant. I és que el plet que la guerra semblà liquidar, resoldre, està latent com el primer dia.

Rússia per un fet fatal, és la directora del mo-

—No en feu cas si és que veieu tres caps: tireu contra un sol.

viment dels situats a Orient; França per igual raó ho és dels Occidentals. Personalitzant podríem dir Lenin i Poincaré. L'un lluitant per la transformació, bona o dolenta; l'altre fent lo mateix per a conservar lo existent sigui bo o sigui dolent. Encara es dejorn per sapiguèr qui guanyarà.

CAMPANA per a protestar d'una notícia. En aquesta notícia es donava conte de un succés en el que hi hagué compromesos un tramvia, uns viatgers alegres del tramvia, uns homes armats, que després resultaren ésser del sometent; un tir, una agafada de solapa i un copet.

Nosaltres deiem que'l fet era una salvatjada, el cabo de sometent de Sant Martí ens diu que no. I nosaltres, que som molt bons nois, creiem que no ho va ésser, que va ésser una broma.

Terrassa no solament ei-xorda la vida amb el soroll dels seus telers, sinó que també sap rendir tribut d'admiració als que l'han embellida.

Està organitzant un homenatge pel venerat poeta, dibuixant i compositor, En Apeles Mestres.

Al menys que's vegi que Catalunya es recorda sempre dels homes que l'han enriquida i amb coses que queden.

Sembla que el Govern ha trobat al cap i al fi la fórmula màgica pel protectorat del Marroc, no civil ni militar, és a dir, ni carn ni peix, sinó una cosa rossa, dura i difícil d'empassar com el *cus-cus* que fan les càbiles del Riff.

Jo no sé pas com deu ésser un protectorat ni militar ni civil; com no sigui eclesiàstic!

Que tot podria ésser en aquests temps de Govern liberal pels quatre costats.

Llegim en *L'Humanità* una lletra d'un soldat del Ruhr que desmenteix lo que deia el *Petit Parisien* (diari de les porteres) de que tot anava bé entre el més amable dels exèrcits.

«Dormim a la palla.

Els polls se'ns mengem.

No ens podem rentar o bé tenim de fer-ho a mitges.

A cada moment ens canvien de sector.

Devegades estem 10 dies sense lletra de la família.

No es concedeixen llicències.

Passem revista tres cops al dia.

Fem quatre o sis hores de guàrdia, exposats a totes les intempèries.

Fem 25 o 30 quilòmetres cada dia i quasi quasi sense menjar.

La cuina és infecta.

A cada moment les ordenances pels nassos i per poca cosa et condemnen de tres a deu anys de preseri.

Fem por a les criatures i les noies fugen quan ens hi acostem.

Un pa blanc de dues lliures ens costa 1.050 marcs i encara és difícil de trobar.»

Fet i fet, es veu que allò d'*Egalità, Libertat et Fraternitat* ho tenen per fer bonic. Què hi farem! Aquesta lletra ens ajuda a pair més bé les coses d'Espanya.

Els tramvies de Sarrià podran ésser tan moderns com vulguin, però això de que si un es mareja o té necessitat d'anar al gabinet reservat ha d'esperar una estació, si té temps, no està bé.

La desgràcia que passà el diumenge, creiem que servirà d'escarment a la companyia.

Un home de Collbató es marejà, tragué el cap per una finestra i un pal li obrí com una magrana.

En Lerroux ha aplaçat la vinguda que de temps ens havia anunciat; a Madrid necessiten l'ajuda de tan inclit i vell advocat. Les cent causes que hi ha terroristes si ell no hi és, no tindran revisió; i entre tant els fidels lerrouxistes estan sense oràcul, ni cap, ni timó.

En «Xenius», el filòsof mediterrani, el savi de Catalunya, sembla que ja no vol saber res més del Mediterrani ni de Catalunya.

Ara es fa *ciervista*. No sap En La Cierva l'adquisició que ha fet.

JUGANT A L'ESTIRA I ARRONÇA

—Si un dels dos no afluixa no durarà pas gaire el joc

—Ja no ens ve bé aquest trajo!

Si en «Xenius» surt diputat, al Congrés encara s'entendran menys de lo que que s'entenen.

Ja hi tornem a ésser! Ja torna a ésser un perill pel pacífic ciutadà sortir de casa. La Barcelona alegre i confiada ja torna a ésser la Barcelona roja.

A l'autor de la música d'aquella obra pornogràfica que's diu *Las Corsaries* li han donat la gran creu de cavaller d'Alfons XII.

Què hi farem!

A Auch (França), a una mestressa d'una vaqueria que posava aigua a la llet l'han condemnat a quinze dies de presó i a doscents francs de multa. Aquí a Espanya també ho fem així.

S'assegura que En Belmonte serà presentat diputat per Sevilla. Ho assegura un diari de Madrid. Nosaltres creiem que no és broma. Aquestes coses a Espanya mai ho són.

Les dames d'Estropajosa, defensores de la moral, de la caritat i de les bones costums estan indignades perquè no es juga. Diuen que sense el joc, elles, les senyores de la caritat oficial, no poden socórrer als pobres, als malalts, als esguerrats i als ortes. Però totes aquestes dones són riques, el diner del joc és un diner immorral.

Perquè aquestes dones no tan caritat amb els seus diners, si tan cristianes són?

«Xenius» l'incommensurable *ciervista* al fi se'ns ha fet, que és una fi deplorable per un filòsof discret. Jo no sé fent de *ciervista* quina carrera farà aquest gran catalanista que no sap el castellà.

Altra vegada sona el nom d'En Gabriel D'Annunzio, el rei del reclam. Sona amb motiu d'haver-lo anomenat cap suprem de l'exèrcit kemalista.

No valdria més que escrivís novel·les el pobre senyor? Aquesta afició a la guerra ens sembla un xic poca-solta, la veritat.

Cavallers: Miquel Ribalta: El seu darrer treball no interessa.—Rafel Ribà: No pot anar. Ens sap greu perquè està molt bé.—P. Arenas: Coralment desitgem que's posi bo aviat. El seu darrer treball no està malament, no; però li manca amenitat, frescor com an els anteriors. Estem segurs que vostè amb un xic de bona voluntat, ho farà bé.—Joan Arnal: Té molta raó, però no ens hi podem entretenir. A Madrid acostumen a fer-ho així.—F. A.: Versos en tenim prous, faci prosa.—Noiet: No ens resulta. Una altra vegada serà.—F. Argemí: Miri, per a donar informes tindriem altra mena de negoci, comprèn?—Fanalet: Que's creu que som una enciclopèdia? Llàstima que només és un fanalet.—Alot: Està bé, però és massa llarg. Faci lo d'aquell personatge de *La Verbena de la Paloma*. Entesos?—Argemí: Igual que molts, vostè fent prosa segurament estaria millor.